

Wymagania edukacyjne z historii klasa V

Program nauczania historii w szkole podstawowej Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe „Podróże w czasie”.

TEMAT LEKCJI	WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY				
	ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
1. Czas w historii	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> sposób mierzenia czasu, którym posługują się ludzie w Europie wydarzenie, które dało początek obowiązującemu w Europie systemowi datacji rzymski system zapisywania liczb <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: nasza era (n.e.), przed naszą erą (p.n.e.), wiek (stulecie), historia, tysiąclecie 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: prehistoria, epoka <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czym historia różni się od prehistorii wymienić epoki należące do prehistorii i historii przedstawić ramy chronologiczne epok historycznych 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcie: chronologia <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, co oznacza stwierdzenie, że podział na epoki jest umowny 		
2. Od myśliwych do rolników	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcie: rewolucja neolityczna <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> zlokalizować na mapie obszar Bliskiego Wschodu porównać koczowniczy tryb życia z osiadłym 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: paleolit (starsza epoka kamienna), neolit (młodsza epoka kamienna), rzemiosło <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić skutki rewolucji neolitycznej 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> podstawowe zajęcia ludzi epoki paleolitu i neolitu <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze informacje dotyczące warunków życia ludzi w paleolicie, neolicie wyjaśnić, dlaczego zmiany w sposobie życia ludzi epoki neolitu nazwano rewolucją neolityczną 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ramy chronologiczne epoki paleolitu i neolitu <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować paleolit, neolit 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> znaczenie rewolucji neolitycznej
3. Cywilizacje Sumerów, doliny Indusu i Chin	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> nazwy rzek, nad którymi powstały pierwsze cywilizacje <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: Mezopotamia, Żyzny Półksiężyc 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcie: pismo obrazkowe <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienić wspólne cechy pierwszych cywilizacji 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: społeczeństwo, miasto-państwo <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienić osiągnięcia Sumerów 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: cywilizacja, podział pracy <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić dokonania mieszkańców doliny 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w jaki sposób narodziła się cywilizacja Sumerów

	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać na mapie Żyzny Półksiężyc • zlokalizować w czasie i przestrzeni cywilizację Starożytnego Wschodu (Mezopotamii), cywilizacje nad wielkimi rzekami (Indie i Chiny) 			Indusu oraz Chin	
4. Starożytny Egipt	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: państwo, faraon, monarchia <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zlokalizować w czasie i przestrzeni cywilizację starożytnego Egiptu • przedstawić warunki naturalne panujące w Egipcie • rozpoznać starożytne pismo egipskie 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • system sprawowania władzy w Egipcie • organizację społeczeństwa w starożytnym Egipcie • rodzaje pisma stosowane w starożytnym Egipcie <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: pisarz, hieroglify, papirus <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umiejscowić w czasie istnienie monarchii w Egipcie • wytłumaczyć, co oznacza stwierdzenie, że Egipt był darem Nilu i jakie znaczenie miała ta rzeka dla starożytnego Egiptu 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: danina • na czym polegała trudność w posługiwaniu się pismem hiero-glicycznym <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić uprawnienia faraona • wyjaśnić, jaką rolę w państwie egipskim odgrywali pisarze 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: ustrój, wezyr, prowincja • z czego wynikała i na czym polegała nieograniczona władza faraona <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzec zależność między położeniem geograficznym a narodzinami cywilizacji egipskiej • scharakteryzować strukturę społeczeństwa w Egipcie 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: monarchia despotyczna <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować funkcjonowanie państwa egipskiego
5. Wierzenia starożytnych Egipcjan	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • głównych bogów starożytnego Egiptu <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: politeizm (wielobóstwo), mumia, piramida 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować system wierzeń w Egipcie 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: balsamowanie, sarkofag <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jaką rolę w wierzeniach Egipcjan odgrywał faraon • opowiedzieć, w jaki sposób faraonowie próbowali zapewnić sobie życie wieczne 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić jedną z teorii na temat sposobu, w jaki budowano piramidy • przedstawić wyobrażenia Egipcjan na temat życia pozagrobowego 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: sąd Ozyrysa, tzw. Księga Umarłych <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić etapy procesu mumifikacji zwłok • omówić poszczególne etapy sądu Ozyrysa nad duszą zmarłego Egipcjanina

<p>6. Starożytny Izrael</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postacie: Abrahama, Dawida, Salomona <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: Biblia, monoteizm (jedyńbóstwo), Stary Testament, Nowy Testament, judaizm, Dekalog <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić różnicę między monoteizmem a politeizmem • wskazać na mapie Palestynę, królestwo Judy, królestwo Izraela oraz Jerozolimę 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • symbole judaizmu <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: Ziemia Obiecana, Izrael • dwoistość znaczenia słowa Żydzi <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zlokalizować na mapie pierwsze siedziby Żydów • scharakteryzować system wierzeń w starożytnym Izraelu 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: Biblia hebrajska, Tora <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie Biblii • podać różnicę między Biblią hebrajską a Biblią chrześcijańską 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty związane z dziejami Żydów <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: tzw. niewola babilońska • z czego wynika ostrożność, z jaką historycy podchodzą do Biblii jako źródła historycznego <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenić znaczenie Biblii w dziejach ludzkości 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiedzieć o losach narodu żydowskiego
<p>7. Demokracja ateńska</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postać: Peryklesa <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: polis, demokracja • na czym polegała demokracja ateńska <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zlokalizować na mapie Grecję i Ateny 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: zgromadzenie ludowe, rada pięciuset, sąd ludowy, ostracyzm • na czym polega wyjątkowość demokracji ateńskiej <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umiejscowić w czasie powstanie i rozwój demokracji ateńskiej 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: Hellada, Hellenowie, barbarzyńcy <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować organizację polityczną starożytnej Grecji • przedstawić procedurę ostracyzmu • porównać pozycję mężczyzny, kobiety i niewolnika w społeczeństwie ateńskim 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizację społeczeństwa w Atenach peryklejskich <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dlaczego Grecy nie utworzyli jednego państwa <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować system sprawowania władzy w Atenach • dostrzec różnice między demokracją ateńską a dwuspółczesną 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować strukturę społeczeństwa Grecji
<p>8. Mitologia grecka</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • najważniejszych bogów greckich <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: bogowie olimpijscy <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zlokalizować na mapie Olimp • wyjaśnić, jak mieszkańcy Grecji wyobrażali sobie bogów 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bohaterów mitów greckich: Prometeusza, Heraklesa <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: mitologia, mit, heros, Hades <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zlokalizować na mapie Delfy 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dziedziny życia i zajęcia, którym patronowali bogowie greccy <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować system wierzeń w Grecji 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: Chaos, Tartar, wyrocznia, Pytia <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wyobrażenia Greków na temat życia po śmierci 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rolę, jaką w greckiej religii odgrywała mitologia
<p>9.</p>	<p>Uczeń zna:</p>	<p>Uczeń zna:</p>	<p>Uczeń zna:</p>	<p>Uczeń rozumie:</p>	<p>Uczeń rozumie:</p>

<p>Na olimpijskim stadionie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • datę: 776 p.n.e. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: igrzyska olimpijskie, olimpiada <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać na mapie Olimpię • przedstawić najważniejsze podobieństwa i różnice między igrzyskami rozgrywanymi w starożytności i współcześnie 	<ul style="list-style-type: none"> • dyscypliny sportowe rozgrywane podczas starożytnych igrzysk olimpijskich <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: dyscypliny lekkoatletyczne, ciężka atletyka, wieniec oliwny <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy starożytnych igrzysk olimpijskich • dostrzec na przykładzie igrzysk olimpijskich wpływ starożytności na współczesność 	<ul style="list-style-type: none"> • zasady obowiązujące zawodników uczestniczących w starożytnych igrzyskach olimpijskich <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zasady organizacji igrzysk 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: pokój boży, atleci • cele wychowania starożytnych Greków <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać budowle odnoszące się do sportowego i religijnego charakteru igrzysk 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: gimnazjon, stadion • rolę i charakter igrzysk organizowanych w starożytnej Grecji <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić przebieg igrzysk olimpijskich
<p>10. Co zawdzięczamy starożytnym Grekom?</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postacie: Fidiasza, Homera <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: Akropol, Partenon, tragedia, komedia <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisać wygląd ateńskiego Akropolu • wskazać różnice między grecką tragedią a komedią 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postać: Sokratesa <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: filozofia, filozofowie przyrody • co oznacza stwierdzenie Sokratesa: <i>Wiem, że nic nie wiem</i> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić dokonania Greków w dziedzinie architektury i teatru • wyjaśnić, czym zajmowali się pierwsi filozofowie • dostrzec wpływ kultury starożytnej Grecji na współczesną kulturę 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: maska <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisać wygląd starożytnego teatru greckiego • wskazać wyrazy pochodzenia greckiego obecne we współczesnym języku polskim 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postacie: Myrona, Sofoklesa, Archimedes, Hipokratesa <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiedzieć o okolicznościach narodzin teatru • wymienić najważniejsze osiągnięcia naukowe starożytnych Greków • ocenić dokonania starożytnych Greków 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • streścić <i>Iliadę</i> i <i>Odyseję</i> • omówić działalność Sokratesa
<p>11. Od republiki do cesarstwa</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 753 p.n.e., • postacie: Juliusza Cezara, Oktawiana Augusta <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: Imperium Rzymskie, legion, imperium, republika, cesarstwo <p>Uczeń potrafi:</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bohaterów mitów rzymskich: Romulusa i Remusa <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: zgromadzenia ludowe, konsulowie, senat, senatorowie, trybun ludowy, prawo weta <p>Uczeń potrafi:</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 49 p.n.e., 30 p.n.e. • legendę o założeniu Rzymu <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: arystokracja <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiedzieć o organizacji armii rzymskiej 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić organizację republiki rzymskiej • przedstawić organizację cesarstwa rzymskiego 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • różnice w sposobie rządzenia państwem w okresie istnienia republiki i cesarstwa <p>Uczeń potrafi:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • zlokalizować na mapie Italię i Rzym • zlokalizować w czasie okres istnienia monarchii w Rzymie 	<ul style="list-style-type: none"> • określić zasięg terytorialny Imperium Rzymskiego w II w. • wymienić elementy uzbrojenia rzymskiego legionisty 			<ul style="list-style-type: none"> • porównać republikę rzymską i demokrację ateńską
12. Społeczeństwo antycznego Rzymu	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić warunki życia mieszkańców starożytnego Rzymu 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić stosunek Rzymian do niewolników 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • różne grupy wchodzące w skład społeczeństwa rzymskiego <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: proletariusze, niewolnik, wyzwoleniec, arystokraci <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić pozycję arystokratów i proletariuszy oraz niewolników i wyzwolenców w rzymskim społeczeństwie 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uprawnienia kobiety i mężczyzny w rzymskiej rodzinie <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze informacje na temat trybu życia arystokratów, proletariuszy, niewolników i wyzwolenców • opowiedzieć o życiu rzymskiej rodziny 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiedzieć o wyglądzie Rzymu w starożytności
13. Osiągnięcia starożytnych Rzymian	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: Forum Romanum, akwedukt, amfiteatr, igrzyska, gladiator, amfiteatr Flawiuszów (Kolosium) <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, do czego służyły amfiteatry i akwedukty 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przykłady rozwiązań architektonicznych stosowanych przez Rzymian <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: łuk architektoniczny, kopuła, Panteon, łuk triumfalny, termy, cyrk, łacina <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, do czego służyły termy i cyrki • dostrzec na przykładzie prawa rzymskiego i łaciny wpływ starożytności na współczesność 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: bazylika, Circus Maximus, języki romańskie • znaczenie dróg w starożytnym Rzymie <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisać wygląd Forum Romanum • zinterpretować sformułowanie: <i>Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu</i> 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować osiągnięcia starożytnego Rzymu • przedstawić sposób budowy akweduktu • wyjaśnić, w jaki sposób Rzymianie budowali drogi 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postacie: Wergiliusza, Horacego, Owidiusza <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić dokonania wybitnych przedstawicieli literatury rzymskiej
14. Narodziny chrześcijaństwa	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 6 p.n.e., 30 n.e. • postać: Jezusa Chrystusa <p>Uczeń rozumie:</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 64, 313, 380 • wybranych bogów rzymskich i ich greckich odpowiedników <p>Uczeń rozumie:</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postacie: Nerona, Konstantyna Wielkiego <p>Uczeń potrafi:</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postacie: św. Pawła, św. Piotra <p>Uczeń rozumie:</p>	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiedzieć o narodzinach chrześcijaństwa

	<ul style="list-style-type: none"> pojęcia: tolerancja religijna, Ewangelia, chrześcijaństwo, Kościół, chrześcijanie <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać na mapie Palestynę opowiedzieć o życiu i działalności Jezusa Chrystusa 	<ul style="list-style-type: none"> pojęcie: apostoł <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienić główne cechy systemu wierzeń starożytnych Rzymian przedstawić metody prześladowania pierwszych chrześcijan zlokalizować obszary rozprzestrzeniania się chrześcijaństwa w III–V w. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, dlaczego Żydzi i Rzymianie prześladowali pierwszych chrześcijan 	<ul style="list-style-type: none"> przyczyny, które spowodowały, że chrześcijaństwo przetrwało mimo prześladowań 	
15. Cesarstwo bizantyjskie	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> daty: 476, 1453 postać: Justyniana I Wielkiego podstawowe różnice między Kościołem katolickim i Kościołem prawosławnym <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: Bizancjum, wielka schizma wschodnia, Kościół katolicki, Kościół prawosławny przyczyny rozłamu chrześcijaństwa <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać na mapie Konstantynopol wymienić wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny upadku zachodniego cesarstwa rzymskiego 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> przyczyny podziału Imperium Rzymskiego na część zachodnią i wschodnią <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: Hagia Sophia, spór o pierwszeństwo w Kościele <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> umieścić w przestrzeni zasięg i zmiany terytorialne cesarstwa bizantyjskiego wymienić największe osiągnięcia Bizancjum w dziedzinie kultury opowiedzieć o dokonaniach Bizancjum w dziedzinie architektury 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> datę: 1054 <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: Germanie, tzw. Kodeks Justyniana <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisać wygląd świątyni Hagia Sophia scharakteryzować relacje między wschodnimi i zachodnimi chrześcijanami 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> datę: 395 <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: „Nowy Rzym”, ikona, patriarcha, kłątwa <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić okoliczności upadku cesarstwa bizantyjskiego przedstawić dokonania Justyniana Wielkiego przedstawić okoliczności, w których doszło do wielkiej schizmy wschodniej 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić okoliczności powstania i rozwój Konstantynopola ocenić postać Justyniana Wielkiego
16. Początki islamu	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> datę: 622 postać: Mahometa <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: Arabowie, islam, muzułmanin, Koran <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać na mapie Półwysep Arabski, Mekkę i Medynę 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> zasady islamu przykłady osiągnięć cywilizacji arabskiej <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: ramadan, dżihad (święta wojna) <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisać warunki naturalne 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: Al-Kaba, hidżra rolę Arabów jako pośredników między cywilizacją Wschodu i Zachodu <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować życie i wierzenia plemion arabskich 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: kalif, kalifat wpływ religii na politykę ekspansji prowadzoną przez Arabów <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować system 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, jak doszło do powstania islamu dostrzec związki między islamem a judaizmem i chrześcijaństwem

	<ul style="list-style-type: none"> • zlokalizować na mapie podboje dokonane przez Arabów od VII do IX w. 	<p>panujące na Półwyspie Arabskim</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiedzieć o podbojach arabskich • wskazać wyrazy pochodzenia arabskiego obecne we współczesnym języku polskim 	<p>przed VII w.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, co zdecydowało o sukcesach podbojów arabskich • zlokalizować na mapie główne ośrodki polityczne Arabów • dostrzec wpływ kultury islamskiej na Europę 	<p>religijny stworzony przez Mahometa</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiedzieć o osiągnięciach cywilizacji arabskiej 	
17. Państwo Karola Wielkiego	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postać: Karola Wielkiego <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: odrodzenie karolińskie <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać na mapie zasięg Imperium Karolińskiego 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przyczyny, które skłoniły Chlodwiga do przyjęcia chrztu <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać na mapie pierwsze siedziby Franków • określić rolę chrześcijaństwa w umacnianiu państwa Franków • wyjaśnić, w czym przejawiało się odrodzenie karolińskie 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 756, 800 • postaci: Chlodwiga, Pepina Krótkiego <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiedzieć o podbojach dokonanych przez Karola Wielkiego • przedstawić okoliczności odnowienia zachodniego cesarstwa rzymskiego 	<p>Uczeń rozumie</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: sztuki wyzwolone <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić okoliczności utworzenia Państwa Kościelnego • scharakteryzować organizację państwa Karola Wielkiego 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • znaczenie porozumienia między Pepinem Krótkim a papieżem dla losów obu tych przywódców <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać Imperium Karolińskie ze starożytnym cesarstwem rzymskim • ocenić rolę Karola Wielkiego
18. Nowe państwa w Europie	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 843 • postać: Ottona I • postanowienia traktatu w Verdun <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: Słowianie <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zlokalizować na mapie państwa powstałe w wyniku postanowień traktatu w Verdun • wymienić państwa słowiańskie utworzone w X w. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: możnowładca, Święte Cesarstwo Rzymskie <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zlokalizować na mapie obszary wchodzące w skład Świętego Cesarstwa Rzymskiego • zlokalizować na mapie nowe państwa powstałe w Europie od IX w. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 962 • postaci: Lotara, Karola Łysego, Ludwika Niemieckiego • największe zagrożenia dla wczesno-średniowiecznej Europy <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: Normanowie <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić okoliczności rozpadu monarchii Karola Wielkiego • opowiedzieć o dokonaniach 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 955 <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sytuację polityczną w Europie od II połowy IX w. • przedstawić okoliczności powstania Świętego Cesarstwa Rzymskiego • scharakteryzować relacje między Słowianami a władcami niemieckimi 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jak doszło do powstania Królestwa Niemiec i Królestwa Węgier

<p>19. Walka cesarza z papieżem</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postacie: Grzegorza VII, Henryka IV • postanowienia ugody w Wormacji <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: inwestytura • istotę sporu o inwestyturę <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić poglądy Grzegorza VII na temat pozycji papieża w Europie • przedstawić poglądy Henryka IV na temat pozycji cesarza w Europie 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 1122 <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • istotę sporu między Grzegorzem VII a Henrykiem IV <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jaki wpływ na pozycję papieża i cesarza w Europie miał spór o inwestyturę 	<p>Ottona I</p> <p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1059, 1077 <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: konklawe <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować sytuację panującą we wczesno-średniowiecznym Kościele 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: pastorał, reforma kluniacka, kardynał, antypapież <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić założenia reformy kluniackiej 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić relacje między papieżem a cesarzem do Xw • opisać przebieg sporu o inwestyturę
<p>20. Wyprawy krzyżowe</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postać: Urbana II • nazwy zakonów rycerskich utworzonych przez krzyżowców <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: krucjata (wyprawa krzyżowa), zakon rycerski • cele istnienia zakonów rycerskich <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać na mapie państwa założone na Bliskim Wschodzie przez krzyżowców 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1095, 1096, 1099 <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: Turcy seldżuccy • znaczenie Jerozolimy dla wyznawców trzech wielkich religii monoteistycznych <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczyny krucjat • przedstawić skutki wypraw krzyżowych 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: krzyżowiec <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić przebieg pierwszej krucjaty 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1204, 1291 <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: rekonkwista <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić okoliczności, w jakich Jerozolima i Palestyna znalazły się w rękach Turków seldżuckich • wyjaśnić, co wydarzyło się na synodzie w Clermont 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować organizację państw założonych przez krzyżowców • przedstawić przebieg i skutki czwartej wyprawy krzyżowej
<p>21. Feudalna Europa</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stany średniowiecznego społeczeństwa <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: stan, rycerstwo, lenno, senior, wasal, feudalizm <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić prawa oraz obowiązki seniora i wasala 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ramy chronologiczne feudalizmu • podstawowe zasady obowiązujące w systemie feudalnym <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: suzeren, poddany, hołd lenny, inwestytura, rozdrobnienie feudalne 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: ciężkozbrojny <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić cechy charakterystyczne feudalizmu • wyjaśnić, jak przebiegała uroczystość nadania lenna 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wpływ feudalizmu na sytuację polityczną, gospodarczą i społeczną średniowiecznej Europy <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić proces kształtowania się rycerstwa 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenić funkcjonowanie systemu feudalnego

		<ul style="list-style-type: none"> zasady, na jakich opierała się organizacja społeczeństwa średniowiecznej Europy <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić zależności społeczne oparte na prawie lennym 			
22. Na rycerskim zamku	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: rycerz, rycerz bez skazy <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić cechy charakterystyczne wzoru osobowego średniowiecznego rycerza 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> najważniejsze elementy zabudowy średnio-wiecznego zamku <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: turniej rycerski, rozejm boży, pasowanie na rycerza <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, jakie były cele organizowania turniejów rycerskich 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> elementy uzbrojenia średniowiecznego rycerza <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: paż, giermek <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> opowiedzieć o przebiegu turnieju rycerskiego wyjaśnić, jakie warunki należało spełnić, aby zostać rycerzem 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> rolę Kościoła w zmianie wizerunku średniowiecznego rycerza <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować zamek średniowieczny wyjaśnić, jakie warunki należało spełnić, aby zostać rycerzem przedstawić wychowanie dziewczynek w średniowieczu i pozycję kobiety w średniowiecznym społeczeństwie 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> opowiedzieć, jak wyglądała uroczystość pasowania na rycerza
23. Średniowieczni mieszcianie i chłopci	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> najważniejsze budowle średniowiecznego miasta główne zajęcia mieszkańców średniowiecznych miast rodzaje prac wykonywanych przez średniowiecznych chłopów <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: mury miejskie, rynek, ratusz, mieszczanin, cech <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czym różniło się średniowieczne miasto od średniowiecznej wsi 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> grupy społeczne zamieszkujące średniowieczne miasto <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: baszta, patrycjat, pospólstwo, plebs, rada miejska, pańszczyzna, dziesięcina <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, kto i w jaki sposób zarządzał średniowiecznym miastem przedstawić pozycję chłopów na tle pozycji przedstawicieli innych stanów społecznych 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: prawa miejskie, sołtys <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić warunki życia w średniowiecznym mieście przedstawić warunki życia w średniowiecznej wsi 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: czeladnik, majstersztyk <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować mieszkańców średniowiecznego miasta i ich życie scharakteryzować stan chłopski w średniowieczu 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisać wygląd średniowiecznego miasta porównać kulturę miejską z kulturą rycerską

		<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie cechów w życiu gospodarczym miasta 			
24. Duchowieństwo o i kultura średniowiecza	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazwy największych zakonów w średnio-wiecznej Europie <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: średniowieczny uniwersalizm, benedyktyni, franciszkanie <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić istotę średniowiecznego uniwersalizmu 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cechy charakterystyczne stylu romańskiego i stylu gotyckiego w architekturze <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: styl romański, styl gotycki, ostrołuki, uniwersytet <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odróżnić styl romański od gotyckiego • podać przykłady budowy w stylu romańskim i gotyckim • wymienić miasta, w których powstały pierwsze uniwersytety 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ramy chronologiczne występowania stylu romańskiego i stylu gotyckiego w architekturze <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: zakon żebraczy <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisać wygląd klasztoru w Sankt Gallen • wyjaśnić przyczyny powstania uniwersytetów 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postacie: św. Benedykta, św. Franciszka z Asyżu • główne zalecenia reguły zakonnej benedyktynów <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: reguła <p>• znaczenie religii i Kościoła w funkcjonowaniu średniowiecznego społeczeństwa</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenić rolę uniwersytetów 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wkład benedyktynów w rozwój kultury średniowiecznej Europy <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić główne założenia działalności średniowiecznych zakonów
25. Początki Polski	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 966, 972 • postacie: Mieszka I, Dobrawy • nazwy plemion zamieszkujących ziemie polskie w IX w. • legendy dotyczące początków państwa polskiego <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: Słowianie, Piastowie, Polanie <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zlokalizować na mapie obszar państwa Polan oraz terytorium państwa Mieszka I na początku i pod koniec jego panowania • wymienić najważniejsze przyczyny chrztu Polski • wskazać na mapie Cedynię 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: ok. 960 • ramy chronologiczne panowania dynastii Piastów w Polsce <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: plemię, monarchia patry-monialna, drużyna • dlaczego o Polsce w X w. mówi się państwo Mieszka I • znaczenie przyjęcia chrztu przez Mieszka dla państwa polskiego <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jakie zmiany w państwie i w społeczeństwie spowodował chrzest Mieszka • wymienić tereny podbite przez Mieszka I 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postać: Hodona • grupy społeczne zamieszkujące państwo Mieszka I <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jakich okolicznościach władzę na ziemiach polskich przejęli Piastowie • przedstawić okoliczności przyjęcia chrztu przez Mieszka 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić organizację państwa Mieszka I 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić polityczne i militarne dokonania władcy po przyjęciu chrztu
26. Polska Bolesława	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1000, 1025 • postacie: Bolesława Chrobrego, 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 997 • postać: Ottona III 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1002–1018 <p>Uczeń rozumie:</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1004, 1018 <p>Uczeń potrafi:</p>	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rolę i znaczenie

Chrobrego	<p>biskupa Wojciecha</p> <ul style="list-style-type: none"> • decyzje dotyczące organizacji kościelnej w Polsce podjęte przez papieża <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: zjazd gnieźnieński <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiedzieć o zjeździe gnieźnieńskim • wskazać na mapie arcybiskupstwo i biskupstwa utworzone w Polsce w 1000 r. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: Prusowie, wyprawa misyjna • znaczenie zjazdu gnieźnieńskiego dla rozwoju organizacji kościelnej i państwowej <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać na mapie tereny podbite przez Bolesława Chrobrego • przedstawić okoliczności koronacji królewskiej Bolesława Chrobrego 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: wojna podjazdowa • przyczyny, które skłoniły księcia Bolesława do zorganizowania wyprawy misyjnej do Prus <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wygląd i uzbrojenie wojownika należącego do drużyny książęcej • przedstawić rozwój terytorialny państwa Bolesława Chrobrego 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić skutki zjazdu gnieźnieńskiego • przedstawić przyczyny, przebieg i skutki wyprawy na Kijów • ocenić polityczne znaczenie koronacji 	<p>drużyny książęcej</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić przebieg i skutki wyprawy misyjnej biskupa Wojciecha • przedstawić przyczyny, przebieg i skutki wojen polsko-niemieckich w latach 1002–1018 • ocenić dokonania Bolesława Chrobrego
27. W najdawniejszej Polsce	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przykładowe obowiązki mieszkańców najdawniejszej Polski <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jakie było przeznaczenie grodów w państwie pierwszych Piastów 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zadania drużyny książęcej <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić organizację państwa polskiego w X i XI w. • przedstawić strukturę i zadania mieszkańców Polski w X i XI w. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • produkty wchodzące w skład jadłospisu mieszkańców Polski <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zależności między księciem, drużyną a mieszkańcami w państwie Mieszka <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisać wygląd grodu na Ostrowie Lednickim 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić warunki życia mieszkańców Polski pierwszych Piastów • opisać życie i obyczaje mieszkańców Polski w X i XI w. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować państwo pierwszych Piastów • ocenić wpływ chrztu i tworzenia się państwowości polskiej na życie mieszkańców państwa pierwszych Piastów
28. Upadek i odbudowa państwa	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 1031 • postacie: Mieszka II, Kazimierza Odnowiciela, biskupa Stanisława <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać przyczyny kryzysu państwa polskiego za panowania Mieszka II • przedstawić skutki powstania ludowego w Wielkopolsce i najazdu Brzetysława na ziemie polskie 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1038, 1058, 1076 <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: powstanie ludowe <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • synchronizować wydarzenia w Polsce z wydarzeniami w Europie Zachodniej w XI w. • przedstawić podłoże i konsekwencje konfliktu Bolesława Śmiałego z biskupem Stanisławem 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób utrzymania wojska, który rozwinął się za panowania Kazimierza Odnowiciela • omówić zmiany terytorialne państwa pierwszych Piastów 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1039, 1079 • postać: Brzetysława <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisać sytuację na ziemiach polskich po śmierci Mieszka II • ocenić skutki polityki Bolesława Śmiałego w stosunku do cesarza Henryka IV 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować i ocenić dokonania Mieszka II, Kazimierza Odnowiciela i Bolesława Śmiałego
29. Polska	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 1138 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1108, 1109 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1079, 1102 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dlaczego Bolesław 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie

Bolesława Krzywoustego	<ul style="list-style-type: none"> postacie: Bolesława Krzywoustego, Anonima tzw. Galla władców piastowskich rządzących Polską od X do XIIw <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: ustawa sukcesyjna, zasada senioratu, senior, dzielnica senioralna, dzielnice dziedziczne <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczyny wydania ustawy sukcesyjnej wskazać na mapie dzielnice utworzone na mocy ustawy sukcesyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> postacie: Władysława Hermana, Zbigniewa, Henryka V <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić przyczyny sporu między Bolesławem a Zbigniewem i wyjaśnić, jaki był jego finał wymienić żądania Henryka V wobec Bolesława wskazać na mapie Głogów przedstawić założenia ustawy sukcesyjnej wskazać skutki wydania ustawy sukcesyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> pojęcie: trybut <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać na mapie podział ziem polskich po śmierci Władysława Hermana przedstawić charakter działań zbrojnych prowadzonych przez Bolesława w czasie wojny z Niemcami 	<p>Krzywousty zdecydował się na odbycie publicznej pokuty po śmierci Zbigniewa</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić przebieg wojny Bolesława Krzywoustego z Niemcami przedstawić okoliczności podboju Pomorza 	<p>Pomorza dla funkcjonowania gospodarki państwa polskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenić dokonania Bolesława Krzywoustego
30. Rozbicie dzielnicowe Polski	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> daty: 1228, 1230 postać: Konrada Mazowieckiego ramy chronologiczne rozbicia dzielnicowego Polski <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: rozbicie dzielnicowe Polski, Krzyżacy (zakon krzyżacki) <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczyny i okoliczności pojawienia się Krzyżaków na ziemiach polskich wskazać na mapie ziemię chełmińską 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> postać: Władysława Wygnańca przyczyny upadku zasady senioratu <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcie: Inflanty <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać na mapie ziemie utracone przez Polskę w okresie rozbicia dzielnicowego przedstawić konsekwencje rozbicia dzielnicowego Polski 	<p>Uczeń zna</p> <ul style="list-style-type: none"> daty: 1190, 1283 <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> dłaczego pojawienie się Krzyżaków było zagrożeniem dla państwa polskiego <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać przejawy i skutki słabej obronności granic Polski w okresie rozbicia dzielnicowego scharakteryzować działalność Krzyżaków prowadzoną na opanowanych terenach 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić okoliczności wygnania Władysława z Polski opowiedzieć o roli Brandenburgii i celach politycznych tego państwa 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować okres rozbicia dzielnicowego przedstawić rozwój terytorialny państwa krzyżackiego ocenić skutki sprowadzenia zakonu krzyżackiego dla państwa polskiego
31. Polska w XIII wieku	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcie: kolonizacja niemiecka <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe kolonizacji niemieckiej wskazać na mapie obszary objęte kolonizacją niemiecką przedstawić skutki kolonizacji 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> postać: Henryka Brodatego podstawowe założenia lokacji na prawie niemieckim <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: czynsz, wolnizna, prawo składu na czym polegała lokacja na 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcie: gospodarka towarowo-pieniężna <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić politykę Henryka Brodatego wyjaśnić, jak doszło do powstania gospodarki towarowo-pieniężnej na 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> przyczyny, które skłaniały osadników niemieckich do przybywania na ziemie polskie <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować rozwój cywilizacyjny Śląska w XIII w. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić sytuację gospodarczą miast i wsi w XIII w.

	niemieckiej	<p>prawie niemieckim</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać szanse i zagrożenia dla Polski i Polaków wynikające z pojawienia się dużej grupy ludności obcej językowo i kulturowo wymienić towary sprzedawane przez mieszkańców Polski, a także sprowadzane do Polski ze Wschodu i z Zachodu 	ziemiach polskich	<ul style="list-style-type: none"> dostrzec związki między rozwojem ruchu osadniczego ażywieniem gospodarczym 	
32. Dążenie do jedności państwa	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienić przedstawicieli społeczeństwa polskiego, którzy popierali ideę zjednoczenia ziem polskich wyjaśnić, z jakich powodów niektóre grupy społeczeństwa popierały ideę zjednoczenia ziem polskich 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> datę: 1241 postać: Henryka Pobożnego <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcie: Mongołowie (Tatarzy) <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównać armię mongolską z europejskim rycerstwem 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> postać: Wincentego Kadłubka <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> znaczenie klęski w bitwie pod Legnicą dla przebiegu procesu jednoczenia ziem polskich <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> opowiedzieć o przebiegu bitwy pod Legnicą opisać uzbrojenie wojownika mongolskiego 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> daty: 1238, 1240 postać: Czyngis-chana <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić okoliczności, przebieg i skutki najazdu Mongołów na ziemie polskie scharakteryzować rolę Kościoła w procesie jednoczenia ziem polskich 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenić rolę Kościoła w utrzymaniu jedności ziem polskich
33. Zjednoczona Polska	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> datę: 1320 postać: Władysława Łokietka <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać na mapie ziemie zajęte przez Władysława Łokietka i pozostające poza granicami państwa 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> daty: 1296, 1300, 1308, 1309, 1331 postać: Przemysła II <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcie: rzeź Gdańska <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, jak doszło do śmierci Przemysła II wskazać na mapie zasięg terytorialny państwa Przemysła II wymienić etapy jednoczenia ziem polskich przez 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> daty: 1295, 1305, 1327–1332 postać: Wacława II <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: starosta, proces w Inowrocławiu <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić okoliczności koronacji królewskiej Przemysła II scharakteryzować rząd Wacława II 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować relacje polsko-krzyżackie w latach 1308–1309 oraz w latach 1320–1332 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenić panowanie Władysława Łokietka

		Władysława Łokietka			
34. Polska Kazimierza Wielkiego	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1333, 1364, 1370 • postać: Kazimierza Wielkiego <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: uniwersytet, zjazd monarchów w Krakowie <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać na mapie zmiany terytorialne państwa polskiego w okresie panowania Kazimierza Wielkiego • wyjaśnić przyczyny założenia Akademii Krakowskiej 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 1343 • najważniejsze zagrożenia zewnętrzne państwa polskiego po 1333 r. • postanowienia pokoju w Kaliszu <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: pokój wieczysty w Kaliszu, tolerancja religijna <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić rolę Kazimierza Wielkiego w tworzeniu pozycji Polski w Europie 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyrok sądu papieskiego w Warszawie <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: proces w Warszawie, statuty praw <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić dokonania Kazimierza Wielkiego w dziedzinie obronności kraju 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1339, 1340 <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować pozycję międzynarodową Polski na początku panowania Kazimierza Wielkiego • omówić dokonania Kazimierza Wielkiego w polityce wewnętrznej 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować zmiany struktury społecznej i wyznaniowej na ziemiach polskich po zajęciu Rusi Halickiej • ocenić dokonania Kazimierza Wielkiego w dziedzinie polityki wewnętrznej i zagranicznej
35. Unia Polski z Litwą	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1370, 1385, 1386 • postaci: Jadwigi Andegaweńskiej, Władysława Jagiełły • postanowienia umowy o unii zawartej w Krewie <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: unia personalna <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczyny unii polsko-litewskiej • wskazać na mapie państwo polsko-litewskie po zawarciu unii 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 1384 • postać: Ludwika Węgierskiego • wrogów Wielkiego Księstwa Litewskiego <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • korzyści wynikające z unii dla Polski i dla Wielkiego Księstwa Litewskiego <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić okoliczności zawarcia unii personalnej między Polską i Węgrami • wskazać na mapie państwo polsko-węgierskiej powstałe w wyniku unii personalnej oraz Wielkie Księstwo Litewski 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 1400 <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: Uniwersytet Jagielloński <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczyny nadania przez Ludwika Węgierskiego przywileju polskiemu rycerstwu • przedstawić okoliczności, w jakich doszło do odnowienia Akademii Krakowskiej 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: bojarzy <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić dokonania Ludwika Węgierskiego jako króla Polski • przedstawić najważniejsze problemy Wielkiego Księstwa Litewskiego w XIV w. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenić znaczenie odnowienia Akademii Krakowskiej
36. Wielka wojna z zakonem krzyżackim	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1409–1411, 15 VII 1410, 1411 • postanowienia pierwszego pokoju toruńskiego 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • znaczenie polsko-litewskiego zwycięstwa pod Grunwaldem <p>Uczeń potrafi:</p>	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić relacje między Polakami i Litwinami a • wyjaśnić przyczyny klęski Krzyżaków pod Grunwaldem 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dlaczego unia polsko-litewska negatywnie odbiła się na sytuacji politycznej zakonu krzyżackiego 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenić skutki wielkiej wojny dla państwa polsko-litewskiego oraz dla

	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: wielka wojna, pierwszy pokój toruński <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać na mapie Grunwald 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczyny konfliktu polsko-krzyżackiego za panowania Wł. Jagiełły 		<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić przebieg bitwy pod Grunwaldem 	zakonu krzyżackiego
37. Synowie Jagiełły	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> daty: 1454, 1466 postacie: Władysława Warneńczyka, Kazimierza Jagiellończyka okres, w którym istniała w Polsce monarchia dziedziczna postanowienia drugiego pokoju toruńskiego <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: monarchia dziedziczna, monarchia elekcyjna, lenno, Prusy Zakonne, Prusy Królewskie <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać na mapie tereny odzyskane przez Polskę w wyniku wojny trzynastoletniej 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> daty: 1444, 1453 <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: Związek Pruski, inkorporacja, pospolite ruszenie charakter monarchii Jagiellonów <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienić przyczyny wybuchu wojny z Krzyżakami 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> datę: 1440 <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: Turcy osmańscy, wojsko najemne <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> lokalizować na mapie imperium Turków osmańskich i państwa zagrożone ich najazdem przedstawić przebieg wojny trzynastoletniej 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> daty: 1434, 1447, 1462 <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> znaczenie klęski warneńskiej dla unii Polski z Węgrami i Litwą <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polegało zagrożenie tureckie w Europie w XV przedstawić okoliczności zawarcia drugiej unii Polski z Węgrami wyjaśnić okoliczności klęski w bitwie pod Warną zanalizować przyczyny i skutki wystąpienia Związku Pruskiego przeciw Krzyżakom 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić przebieg wojny z Turcją ocenić znaczenie odzyskania Pomorza Gdańskiego i ujścia Wisły dla dalszego rozwoju państwa polskiego
38. Od rycerstwa do szlachty	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> stany sejmujące w sejmie walnym oraz ich uprawnienia <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: przywilej, szlachta, przywilej szlachecki, posłowie, sejm walny <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić wpływ przywilejów na pozycję króla w Polsce 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> treść przywilejów koszyckiego i cerekwicko-nieszawskiego oraz wydanych w Czerwińsku, Jedlni i Krakowie treść konstytucji <i>Nihil novi</i> <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: przywilej koszycki, przywilej cerekwicko-nieszawski, sejmiki szlacheckie, sejm walny, monarchia stanowa przyczyny słabości miast i 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> daty: 1374, 1422, 1430, 1433, 1454, 1505 <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcie: konstytucja (ustawa sejmowa) wpływ przywilejów na proces przekształcania się rycerstwa w szlachtę relacje między instytucjami sprawującymi władzę w Polsce <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisać wygląd 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcie: ustrój monarchiczno-szlachecki związek między nadawanymi szlachcie przywilejami a jej rosnącą pozycją polityczną w państwie znaczenie uchwalenia konstytucji <i>Nihil novi</i> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować rozwój uprawnień stanu 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> rolę i znaczenie szlachty w kształtowaniu ustroju Polski <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisać sposób funkcjonowania sejmików szlacheckich przedstawić okoliczności wykształcenia się sejmu walnego

		<p>mieszczanstwa w Polsce</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego wykształciła się polityczna reprezentacja stanu szlacheckiego • wyjaśnić, dlaczego w Polsce nie doszło do wykształcenia się monarchii stanowej 	<p>XVI-wiecznych przedstawicieli stanu szlacheckiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisać wygląd XVIII-wiecznego dworu szlacheckiego 	<p>szlacheckiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić organizację oraz sposób działania sejmku walnego 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować ustrój Polski od XVI do XVIII w. • ocenić wpływ rosnącej pozycji szlachty na pozycję króla i innych stanów społecznych
--	--	---	--	--	--

39. Polska i Litwa w XV wieku	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postać: Mikołaja Kopernika <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: tolerancja religijna <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić dokonania Mikołaja Kopernika 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postaci: Wita Stwosza, Pawła Włodkowica, Jana Długosza • narodowości i wyznania w Polsce średniowiecznej <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przyczyny istnienia tolerancji religijnej w Polsce <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić dorobek kultury średniowiecza w Polsce 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: szkoła parafialna, szkoła katedralna <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać rozwój cywilizacyjny ziem polskich i Europy Zachodniej w średniowieczu • opisać wygląd ołtarza Wita Stwosza • scharakteryzować działalność Akademii Krakowskiej 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sytuację przedstawicieli innych religii i wyznań w Europie Zachodniej <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: stypendium <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić strukturę i funkcjonowanie średniowiecznego szkolnictwa • scharakteryzować społeczeństwo Polski późnego średniowiecza 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenić rolę Kościoła w systemie edukacji w średniowieczu
----------------------------------	--	--	--	---	---